

Змінено законодавство у сфері будівництва та експлуатації автомобільних доріг

25 березня 2018 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері будівництва та експлуатації автомобільних доріг» (далі за текстом – «Закон»), що був прийнятий 27 лютого 2018 року. Зміни спрямовані на вдосконалення законодавчого регулювання будівництва й експлуатації автомобільних доріг загального користування державного значення на умовах концесії.

Слід зазначити, що до цього часу в чинному законодавстві існували проблеми, на вирішення яких і є завданням прийнятого Закону, зокрема:

- не було встановлено достатніх гарантій для суб'єктів підприємницької діяльності;
- не було чітко розмежовано повноваження органів державної влади, які уповноважені на прийняття рішень, пов'язаних з визначенням об'єктів концесії та проведення концесійного конкурсу.

Тепер, після внесення змін до Законів «Про концесії», «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг», «Про автомобільні дороги», «Про джерела фінансування дорожнього господарства України», «Про відчуження земельних ділянок інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» передбачається, що:

- на умовах концесії для будівництва та експлуатації можуть передаватися дороги загального користування державного значення. Але при цьому платні автомобільні дороги загального користування залишаються у державній власності, не підлягають приватизації, щодо них не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути відчуження доріг із державної власності;
- після прийняття рішення щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг, які можуть бути надані у концесію, органам виконавчої влади заборонено вчиняти будь-які дії щодо надання земельних ділянок, передбачених для будівництва та експлуатації цих автомобільних доріг, у користування та/чи власність громадян або юридичних осіб;
- Кабінет Міністрів України приймає рішення щодо проведення концесійного конкурсу, в якому, зокрема, зазначаються технічні параметри автомобільної дороги, базові фінансові показники надання автомобільної дороги в концесію, граничний строк, на який надається концесія, граничний розмір компенсацій концесіонеру, маршрут альтернативного безоплатного проїзду. При цьому альтернативний безоплатний проїзд транспортних засобів автомобільними дорогами забезпечується протягом усього строку використання платної автомобільної дороги;
- Кабінет Міністрів України визначає максимальний розмір плати за разовий проїзд автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, що сплачується з урахуванням рівня інфляції;
- за певних умов концесієдавець надає компенсацію концесіонеру;
- автомобільні дороги (їхні ділянки) відносять до розряду платних лише за

- умови їхнього суттєвого вдосконалення та забезпечення альтернативного проїзду транспортних засобів безоплатними автомобільними дорогами;
- у разі, якщо відчужується частина земельної ділянки для будівництва, капітального ремонту, реконструкції та обслуговування доріг, мостів, естакад та об'єктів, необхідних для їх експлуатації, можливість раціонального використання решти її площі за цільовим призначенням визначає власник, і на вимогу власника відчуженню підлягає вся земельна ділянка;
  - рішення відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування про викуп земельної ділянки інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, для будівництва, капітального ремонту, реконструкції та обслуговування доріг, мостів, естакад та об'єктів, необхідних для їх експлуатації, має необмежений строк дії.

Компенсація концесіонеру передбачена Законом за таких умов:

- право на компенсацію частини недоотриманого доходу, розмір якого передбачається концесійним договором;
- компенсація сплачується концесіонеру в разі, якщо за результатами звітного року сума річного доходу, отриманого концесіонером від експлуатації об'єкта концесії, є меншою за заплановану суму такого річного доходу;
- розмір компенсації визначається за результатами звітного року і не може перевищувати 15 відсотків від запланованого доходу за відповідний рік згідно з умовами договору.

Планується, що реалізація положень Закону сприятиме створенню умов для залучення інвестицій у галузь і країну загалом для будівництва та експлуатації автомобільних доріг загального користування державного значення, а також дозволить забезпечити належне утримання та своєчасний ремонт таких доріг і покращити їхній технічний стан.